

PATVIRTINTA
Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos
Sveikatos centro direktoriaus
2024 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. V-89(1.4)

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS SVEIKATOS CENTRO DARBUOTOJŲ ELGESIO KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Darbuotojų elgesio kodeksas nustato Zarasų rajono savivaldybės VšĮ Sveikatos centro (toliau - SC) pagrindinius įstaigos darbuotojų elgesio principus ir normas, kurių jie privalo laikytis darbo metu.
2. Kodekso tikslas – kurti geranorišką darbo aplinką, ugdyti tinkamus ir efektyvius darbuotojų tarpusavio ryšius, pagarbius santykius su pacientais ir jų atstovais, didinti SC darbuotojų autoritetą ir pasitikėjimą visuomenėje.
3. Kodekse vartojamos sąvokos:
 - 3.1. **Asmeninis suinteresuotumas** – moralinis įsipareigojimas, turtinė ar neturtinė nauda arba kitas panašaus pobūdžio interesas, kuris būtų palankus jam asmeniškai arba jam artimiems asmenims;
 - 3.2. **Diskreditavimas** – tokie darbuotojo veiksmai, kurie akivaizdžiai kenkia SC autoritetui visuomenėje, jį kompromituoja tiek veikimu, tiek neveikimu;
 - 3.3. **Dovana** – tai materialinę vertę turintis daiktas ar paslauga suteikiama sveikatos priežiūros specialistui, kai tai susiję su tiesioginiu ar netiesioginiu poveikiu jo sprendimams;
 - 3.4. **Interesų konfliktas** – situacija, kai darbuotojas dalyvauja priimant sprendimus ar pats juos priima ir tai susiję su jo privačiais interesais;
 - 3.5. **Įžeidimas** – situacija, kai darbuotojas viešai ar neviešai žodžiu, veiksniu ar raštu pažemina žmogaus orumą;
 - 3.6. **Privatūs interesai**- tai darbuotojo ar jo artimo asmens asmeninis turpinis ar neturtinis suinteresuotumas, galintis turėti įtakos priimamiems sprendimams atliekant tarnybines pareigas;
 - 3.7. **Darbuotojui artimi asmenys** – giminystės ir svainystės santykiais susiję asmenys.

II SKYRIUS DARBUOTOJŲ ELGESIO PRINCIPAI

4. Pagrindiniai darbuotojų elgesio principai yra šie:
 - 4.1. Asmeninės atsakomybės;
 - 4.2. Bendradarbiavimo ir pagalbos principas;
 - 4.3. Konfidencialumo;
 - 4.4. Lojalumo;
 - 4.5. Naujovių ir atvirumo permainingoms;
 - 4.6. Nesavanaudiškumo;
 - 4.7. Padorumo;
 - 4.8. Sąžiningumo ir nešališkumo;
 - 4.9. Skaidrumo ir viešumo;
 - 4.10. Teisingumo.

5. **Asmeninės atsakomybės principas** reiškia, kad darbuotojas turi:
 - 5.1. Teisės aktų nustatyta tvarka paaiškinti ir pagrįsti savo sprendimus ar veiksmus, susijusius su darbine veikla;
 - 5.2. Atsisakyti vykdyti galimai neteisėtus pavedimus arba, kai pavedimui įvykdyti trūksta kompetencijos, išteklių ar įgūdžių informuojant apie tai pavedimo davėją;
 - 5.3. Darbuotojai asmeniškai atsako už savo (įskaitant kolegialius sprendimus) veiksmų ir neveikimo padarinius, užduočių įgyvendinimą, informacijos ir dokumentų tinkamą naudojimą bei konfidencialumo laikymąsi, tinkamą, rūpestingą, kvalifikuotą ir atsakingą savo pareigų atlikimą;
 - 5.4. Darbuotojai tiesioginiam ar SC vadovui reikalaujant ar vadovaujantis teisės aktų reikalavimams, atsiskaito už savo veiklą.
6. **Bendradarbiavimo principas** reiškia, kad:
 - 6.1. Darbuotojai rūpinasi emociškai palaikančio tarpusavio bendravimo ir bendradarbiavimo tobulinimu, tarpusavio pakantumu;
 - 6.2. Santykius su pacientais grindžia savo paties mandagiu elgesiu, dėmesingumu, atjauta, geranoriškumu, domėjimusi savijauta ir sunkumais;
 - 6.3. Mažinama dėl sprendžiamų problemų kylanti įtampa, sprendžiami konfliktai, neleidžiama palaikyti tarpusavio priešiško ar nuteikti darbuotojus prieš kitus kolegas;
 - 6.4. Neleidžiama turėti tikslą išvaryti ar išguiti darbuotoją iš SC, jo padalinio ar bendradarbių bendravimo rato ar kitaip atriboti nuo bendravimo, problemų sprendimo ir įsitraukimo į darbo ir bendruomenės veiklą.
7. **Konfidencialumo principas** reiškia, kad darbuotojai privalo:
 - 7.1. Saugoti ir neskelbti informacijos, kuri jam patikima tvarkyti (naudotis) darbo metu, jos neatskleisti, neprarasti ir neperduoti asmenims, neįgalotiems jos sužinoti;
 - 7.2. Užtikrinti jam pateiktų dokumentų ir informacijos elektroninėse laikmenose, kompiuteriuose saugumą tokiu būdu, kad tretieji asmenys neturėtų galimybės su jais susipažinti ar pasinaudoti;
 - 7.3. Užtikrinti, kad informacija apie pacientą tretiesiems asmenims būtų teikiama tik teisės aktuose nustatyta tvarka;
 - 7.4. Darbuotojai privalo neskleisti vienu iš kitų sužinotos asmeninės informacijos, išskyrus teisės aktų nustatytas išimtis. Visais kitais atvejais darbuotojai vadovaujasi teisės aktais nustatytomis konfidencialios informacijos saugojimo sąlygomis ir tvarka, darbo metu gautą informaciją naudoja taip, kaip nustato SC vidaus dokumentai ir kiti teisės aktai.
8. **Lojalumo principas** reiškia, kad darbuotojai privalo:
 - 8.1. Darbu ir bendravimu siekti visuomenės gerovės, SC tikslų;
 - 8.2. Vengti tokio elgesio ir viešų pasisakymų, kurie galėtų diskredituoti darbuotojo ar SC vardą, silpninti visuomenės pasitikėjimą darbuotoju ir SC. Informacijos apie neteisėtus veikas atskleidimas nelaikomas lojalumo principo pažeidimu.
9. **Naujovių ir atvirumo permainingoms principas** reiškia, kad darbuotojai:
 - 9.1. Turi būti atviri kitokiam požiūriui, pozityvioms iniciatyvoms, naujovėms;
 - 9.2. Turi ieškoti naujų ir veiksmingų būdų, kaip geriau spręsti profesijos, darbo ir bendravimo problemas, nuolat tobulinti savo profesinę veiklą, taikyti pažangiausias metodus, technologijas, priemones ir gerosios patirties pavyzdžius, visada veikti profesionaliai;
 - 9.3. Siekti žodžio ir veiksmo vienybės, pripažinti savo darbo klaidas ir jas taisyti;
 - 9.4. Turi vieni kitiems padėti išvengti darbo klaidų ir nesusipratimų, vieni kitiems suteikti trūkstamą darbui ir bendravimui reikalingą informaciją.
10. **Nesavanaudiškumo principas** reiškia, kad darbuotojai privalo:
 - 10.1. Naudoti jam patikėtą SC, valstybės ir (ar) savivaldybių turtą, darbo metu gautą informaciją, tarnybinę padėtį ir darbą visuomenės gerovei;

- 10.2. Nesiekti asmeninės naudos ir neteisėto poveikio kitų asmenų sprendimams.
11. **Padorumo principas** reiškia, kad darbuotojas privalo:
- 11.1. Elgtis nepriekaištingai, nepriimti dovanų, pinigų ar paslaugų, nepagrįstų lengvatų ir nuolaidų iš fizinių ir juridinių asmenų, aiškiai apie tai žodžiu pasakyti ir elgesiu tai parodyti;
 - 11.2. Savo pareigas atlikti laiku ir kompetentingai, su darbuotojais ir pacientais bei jų atstovais būti pagarbūs, tolerantiški ir paslaugūs, konfliktines situacijas spręsti taikiai ir mandagiai, stabdyti seksualinio priekabiavimo pasireiškimus;
 - 11.3. Vengti tokio elgesio, kuris galėtų kenkti darbuotojo asmens garbei ir orumui bei profesijos prestižui;
 - 11.4. SC ir jos teritorijoje turi dėvėti švarią ir tvarkingą, teisės aktų numatytais atvejais – specialią aprangą, nerūkyti (išskyrus specialiai tam įrengtose vietose), nevirtoti alkoholio, narkotinių ar psichotropinių medžiagų.
12. **Sąžiningumo ir nešališkumo principas** reiškia, kad darbuotojai privalo:
- 12.1. Būti objektyvūs, priimti teisingus ir pagrįstus sprendimus, veikti vadovaudamiesi viešaisiais ir pacientų sveikatos ir gerovės interesais, išklaudyti visų suinteresuotų pusių argumentus ir pateikti informaciją, kuri padėtų priimti tinkamiausią objektyvų sprendimą;
 - 12.2. Vienodai elgtis vieni su kitais, pacientais ir jų atstovais, be simpatijų ar išskirtinio dėmesio atskiriems asmenims ar jų grupėms.
13. **Skaidrumo ir viešumo principas** reiškia, kad darbuotojai privalo:
- 13.1. Užtikrinti teisės aktų nustatytą savo veiksmų ir sprendimų viešumą, prireikus pateikti savo sprendimų priėmimo motyvus;
 - 13.2. Būti nepriekaištingos reputacijos ir ją saugoti;
 - 13.3. Vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto;
 - 13.4. Nesinaudoti tarnybine padėtimi, siekiant paveikti kitų asmenų sprendimų, jei tai gali sukelti interesų konfliktą;
 - 13.5. Neturėti asmeninių interesų ir nesiekti naudos sau, savo šeimai ir artimiesiems vykdant darbinės pareigas;
 - 13.6. Nesiekti apgaulės, sukčiavimo, korupcijos ar kitų teisės aktais uždraustų veikų;
 - 13.7. Būti nepaperkamam, nepriimti dovanų, pinigų, neatlygintinių paslaugų ar kitokių prielankumo ženklų, išskirtinių lengvatų ir nuolaidų iš fizinių ir juridinių asmenų, jeigu tai gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą;
 - 13.8. Viešumo principas gali būti ribojamas siekiant apsaugoti asmens teises, valstybės ar komercinę paslaptį.
14. **Teisingumo principas** reiškia, kad darbuotojai, atlikdami savo pareigas, privalo:
- 14.1. Vienodai tarnauti visiems žmonėms, nepaisant tautybės, rasės, lyties, lytinės orientacijos, kalbos, kilmės, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų, vadovautis visų asmenų lygybės įstatymui principu;
 - 14.2. Vienodai būti teisingi nagrinėdami prašymus, skundus, pareiškimus, laikytis įstatymų ir kitų teisės aktų, veikti tik pagal suteiktus įgaliojimus;
 - 14.3. Svarstant vidaus teisės aktų projektus, priimant sprendimus dėl darbuotojų skyrimo į pareigas ar atsakomybės – neturėti išankstinių nuostatų dėl tam tikro asmens ar asmenų grupės, priimti sprendimus vadovaujantis visiems vienodais vertinimo kriterijais.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Visi SC darbuotojai privalo pasirašytinai susipažinti su Kodeksu.

16. Šiame Kodekse nustatytų darbuotojų elgesio principų pažeidimas pripažįstamas darbo pareigų pažeidimu, už kurį darbuotojui gali būti taikoma Lietuvos Respublikos darbo kodekse nustatyta atsakomybė.
 17. SC darbuotojų galimus šio kodekso pažeidimus nagrinėja Etikos komisija jos darbo reglamento nustatyta tvarka.
-